

GGD
Amsterdam

Jongvolwassenen en de coronaperiode

2022

Amsterdam

Resultaten van de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen

‘Mentaal een dieptepunt,
maar veel tijd om aan
mezelf te kunnen werken.’

‘Hoe kom ik fatsoenlijk terug
in de samenleving? Hoe bouw
ik mijn leven weer op?’

‘Buiten sporten toen dat
kon en veel gewandeld.’

‘Er was geen uitlaatklep in de
weekenden, daardoor ging ik
uit verveling iets anders doen
zoals wiet roken.’

Deze factsheet geeft informatie over het welzijn, de lichamelijke en mentale gezondheid en het genotmiddelengebruik van Amsterdamse jongvolwassenen (16-25 jaar) en de impact van de coronacrisis. De cijfers zijn gebaseerd op de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 uitgevoerd door de GGD Amsterdam.

De Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 is een landelijke online monitor die is uitgevoerd in april - augustus 2022. Na het vervallen van bijna alle maatregelen eind maart 2022, zoals het dragen van een mondkapje in het OV, speelt corona vanaf april 2022 een steeds kleinere rol in het dagelijks leven.

Wat valt het meeste op?

Jongvolwassenen zijn kwetsbaar op het thema mentale gezondheid: zes op de tien Amsterdamse jongvolwassenen hebben psychische klachten en dat is vaker dan gemiddeld in Nederland (60% versus 53%). Ook zijn Amsterdamse jongvolwassenen (heel) vaak gestrest, meer dan gemiddeld in Nederland (Amsterdam 57%, Nederland 48%). Meer dan een kwart van de jongvolwassenen in Amsterdam is ernstig eenzaam (27%); dit verschilt niet van de rest van Nederland. Suïcidegedachten

komen in Amsterdam even vaak voor als onder leeftijdgenoten in Nederland.

Het genotmiddelengebruik in deze groep vraagt aandacht. Amsterdamse jongvolwassenen roken vaker en zijn vaker een 'zware drinker' dan gemiddeld in Nederland. Daarnaast wordt er in Amsterdam veel drugs gebruikt; het cannabisgebruik maandelijks ligt op 23%, het gebruik van harddrugs maandelijks is 18%.

Wat zijn de effecten van de coronaperiode?

De invloed van corona verschilt van persoon tot persoon; er zijn positieve en negatieve gevolgen. Amsterdamse jongvolwassenen geven vaker dan in de rest van Nederland aan dat de invloed van corona (heel) negatief was (48% versus 43%). Bijna driekwart van de jongvolwassenen (73%) geeft aan door de coronaperiode hulp of steun nodig te hebben gehad; dat is vaker dan in Nederland (64%). Ongeveer zes op de tien jongvolwassenen hebben corona gerelateerde gebeurtenissen meegemaakt (excl. corona gehad) en 18% heeft daar nog last van. Ook dit is vaker dan in Nederland. Van de Amsterdamse jongvolwassenen ervaart 13% negatieve gevolgen door uitgestelde zorg.

Contact

De afdeling Gezond Leven van de GGD kan en wil graag ondersteunen bij de interpretatie van deze cijfers en kan adviseren over het aanbod van preventieprogramma's en welke vervolgcacties u kunt nemen. Ook voor meer informatie over dit onderzoek en uw wensen voor vervolgonderzoek kunt u contact opnemen met de afdeling **Gezond Leven**.

Lichamelijke gezondheid

62% ervaart zijn/haar gezondheid als **(zeer) goed**

Nederland

64%

53% is vaak tot voortdurend **gelukkig** in de afgelopen 4 weken

Nederland

56%

Bewegen

52% beweegt **5 of meer dagen per week** minimaal een half uur

Nederland

54%

67% sport **wekelijks**

Nederland

69%

Mentaal welbevinden

60% heeft psychische klachten (MHI-5)

Nederland

53%

11% heeft ernstige psychische klachten

Nederland

9%

57% voelt zich (heel) vaak gestrest

Nederland

48%

64% is eenzaam

Nederland

63%

27% is sterk eenzaam

Nederland

27%

32% heeft de laatste 12 maanden een enkele keer tot heel vaak suïcidegedachten gehad

Nederland

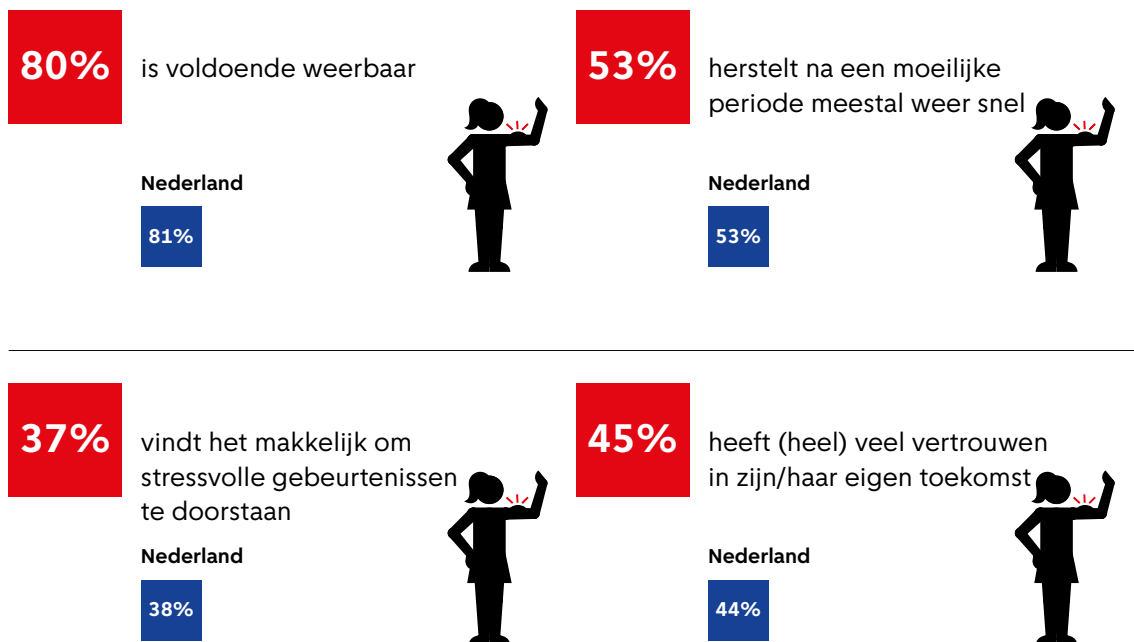
33%

7% heeft (heel) vaak suïcidegedachten

Nederland

7%

Mentaal welbevinden – vervolg

Amsterdam mentaal gezond - Thrive actief in Amsterdam

Uit eerdere cijfers van de AGM (Amsterdamse Gezondheidsmonitor) blijkt dat een stijgende trend van mentale klachten, onder jongvolwassenen, al voor de coronapandemie is ingezet. Voor ernstige psychische klachten en eenzaamheid zien we dat deze opwaartse ontwikkeling al in respectievelijk 2008 en 2012 is begonnen. Iedereen krijgt te maken met uitdagingen, bovendien leven we in een complexe tijd die steeds weer een beroep doet op ons vermogen om ons aan te passen aan veranderingen. Het leven in een grote stad als Amsterdam doet daar nog een schepje bovenop. Er zijn meer stressfactoren en minder plekken waar je tot rust kan komen dan in een rurale omgeving. Ook is de sociale cohesie minder sterk waardoor sociale steun van mensen in de directe omgeving niet altijd vanzelfsprekend is.

Vandaar dat de GGD Amsterdam vanaf 2019 samen met Amsterdammers, lokale organisaties en professionals onder de titel Amsterdam mentaal gezond- Thrive inzet op verbeteren van de veerkracht en mentale gezondheid van Amsterdammers. Daarbij is vanaf de start veel aandacht voor jongvolwassenen door het bespreekbaar maken van mentale gezondheid en het verbeteren van een goed preventief aanbod. Ook de komende jaren speelt het programma een belangrijke rol in het voorkomen van het ontstaan en verergeren van mentale klachten door het initiëren en organiseren van initiatieven en projecten in een programmatische aanpak.

Middelengebruik

76% heeft de laatste 4 weken alcohol gedronken

Nederland

77%

26% is een zware drinker (minstens 1x per week 6 (man) / 4 (vrouw) glazen of meer per dag)

Nederland

21%

22% rookt wekelijks tabak

Nederland

19%

23% heeft de laatste 4 weken cannabis gebruikt

Nederland

16%

11% heeft de laatste 4 weken XTC gebruikt

Nederland

6%

7% heeft de laatste 4 weken cocaïne gebruikt

Nederland

3%

18% heeft de laatste 4 weken 2C-B, 3-MMC, 4-MMC, Amfetamine, Cocaine, GHB, Ketamine, Paddo's, truffels of XTC gebruikt (harddrugs)

Nederland

10%

Inzet preventie middelenverbruik in Amsterdam

De cijfers met betrekking tot middelengebruik in Amsterdam laten zien dat preventie van problematisch middelengebruik onder jongvolwassenen (zwaar drinken, tabak roken en problematisch gebruik van andere drugs) zowel in de afgelopen jaren als in de komende tijd een aandachtspunt is en blijft voor Amsterdam. Met een programmatische aanpak om de preventie te verbeteren, zet Amsterdam, samen met partners, in op het verlagen van de gezondheidsschade als gevolg van het gebruik van middelen.

Amsterdam is een stad met een groot uitgaanscircuit en jaarlijks diverse grote evenementen. Daarnaast is Amsterdam een studentenstad met verschillende universiteiten, hogescholen en mbo-instellingen. Deze karakteristieken van de stad dragen bij aan een samenstelling van de jongvolwassenen populatie die waarschijnlijk anders is dan in de rest van Nederland. Hier wonen jongvolwassenen voor wie het uitgaanscircuit en de andere faciliteiten die de 'grote' stad biedt aantrekkelijk zijn.

Impact coronaperiode

5%

heeft het als (heel) positief ervaren

Nederland

6%

43%

heeft het zowel positief als negatief ervaren

Nederland

46%

48%

heeft het als (heel) negatief ervaren

Nederland

43%

3%

heeft er geen invloed van ondervonden

Nederland

5%

73%

had door de coronaperiode hulp of steun nodig

Nederland

64%

8%

kan bij een probleem bij niemand terecht én had door corona extra hulp nodig

Nederland

8%

18%

heeft nog last van één of meer coronagerelateerde gebeurtenissen die hij/zij heeft meegemaakt

Nederland

15%

5%

heeft een verhoogde kans op ernstige psychosociale klachten

Nederland

4%

29%

heeft te maken gehad met uitgestelde zorg

Nederland

26%

13%

ervaart negatieve gevolgen van uitgestelde zorg

Nederland

12%

Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022

De Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 is een eerste landelijke meting om de impact van corona op gezondheid, leefstijl en het welzijn van jongvolwassenen in kaart te brengen. Hiervoor hebben 1.955 Amsterdamse jongvolwassenen van 16-25 jaar een online vragenlijst ingevuld. Jongvolwassenen van 16-25 jaar zijn benaderd via social media en intermediairs. In totaal hebben 69.750 jongvolwassenen uit Nederland de vragenlijst ingevuld. Naast het vragenlijstonderzoek is er aanvullend kwalitatief onderzoek gedaan door Stichting Alexander. Middels focusgroepen en interviews is aan jongvolwassenen uit heel Nederland gevraagd hoe zij de coronaperiode hebben ervaren. Op de voorpagina van deze rapportage hebben we, ter ondersteuning van de cijfers, enkele quotes uit de focusgroepen opgenomen. Het rapport met alle resultaten van het kwalitatief onderzoek volgt later in 2023.

Met de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 geven GGD'en inzicht in de fysieke en mentale gezondheid en leefstijl van jongvolwassenen tijdens en na de coronaperiode op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. De resultaten van het onderzoek vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling en invulling van lokaal jeugd- en gezondheidsbeleid. Gemeenten zijn vanuit de wet verplicht om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen, ook na rampen en crisissen. De coronacrisis is daar één van. Gemeenten laten deze wettelijke taak uitvoeren door GGD'en.

Meer details over Amsterdamse jongvolwassenen vindt u in een tabellenboek via ggdgezondheidinbeeld.nl
Landelijke en regionale cijfers zijn te vinden op: [website RIVM](#)

Netwerk GOR (Gezondheidsonderzoek bij Rampen)

De GGD'en voeren de Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 uit in het kader van de Integrale (populatie-brede) Gezondheidsmonitor COVID-19. Hierbij wordt samengewerkt met GGD GHOR Nederland, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum, die samen het netwerk GOR vormen. Het onderzoek is bedoeld om de fysieke en mentale gezondheidseffecten als gevolg van de coronacrisis onder de Nederlandse bevolking inzichtelijk te maken. ZonMw is namens het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) opdrachtgever van de monitor en faciliteert verbinding tussen lopende onderzoeken.

Colofon

GGD Amsterdam, maart 2023

Afdeling Gezond Leven

www.ggd.amsterdam.nl

Fotografie: Edwin van Eis

Vormgeving: Vorm de Stad